

SCHAKEN

Goede bezetting SamSam toernooi

Op zondag 28 januari vond het tiende SamSam jeugdschaaktoernooi plaats in Klimmen. De organisatie was in handen van SV Voerendaal. Met maar liefst zestig deelnemers werd dit toernooi een eclatant succes.

Door Henk van Gool

De organisatie van een schaaktoernooi is normaal gesproken in handen van één vereniging. De Limburgse schaakverenigingen SV Voerendaal en DJC Stein maken een uitzondering op deze regel. Goed bevriend met elkaar besloten deze verenigingen de organisatie van een schaaktoernooi onderling te verdelen. Sinds 2013 vindt het SamSam jeugdschaaktoernooi twee keer per jaar plaats. De ene keer bij de club uit Voerendaal, de andere

keer bij de club uit Stein. De tiende editie werd eind januari door SV Voerendaal gehouden in café-zaal Keulen in Klimmen. Opvallend was dat er veel deelnemers aanwezig waren uit het schoolschaak. Dit was mede te danken aan de inzet van de Maastrichtse Cindy Harder, lid van de jeugdcommissie van de Limburgse Schaakbond. Zij coördineert het schoolschaak. Tevens was er door de organisatie al maanden van te voren veel reclame gemaakt voor dit evenement. Het leverde een groot deelnemersveld op. De schooljeugd, gecombineerd met spelers die lid zijn van een schaakclub, stonden garant stond voor een mooi en spannend toernooi. De schakers kwamen niet allemaal uit Limburg. Met deelnemers van over de provinciegrenzen en uit Duitsland en België had het toer-

nooi een interregionaal en internationaal karakter. Er werd gestreden in acht leeftijds-categorieën. Daarbij werd soms rekening gehouden met speelsterkte. Zo speelde een 7 jarig Brabants jongetje, Tommy Grooten, mee in de hoogste leeftijdscategorieën A en B, die voor dit toernooi waren samen-gevoegd. Tommy is een groot talent en heeft dat niet van vreemden. Zijn ouders spelen namelijk ook op hoog niveau schaak. Het kereltje hield zich opmerkelijk goed staande. Hij werd gedeeld der-

de in de B-categorie met een score van vijftig procent: 3,5 punten uit 7 partijen.

De A/B groep werd gewonnen door de enige jeugdspeler met een titel voor zijn naam. Fatih Baltic is namelijk Fide meester. Niettemin moest Fatih toch twee remises toestaan. Hij zal daar niet om gemaald hebben. Het feestje bij de familie Baltic werd namelijk compleet gemaakt doordat zijn zus Sara de D-categorie op haar naam wist te schrijven. Omdat Fatih officieel in de B-categorie meedeed was er

een andere winnaar in de A-groep, namelijk Borna Mohammadi Nia. Die was kort achter Fatih Baltic als tweede geëindigd in de A/B. De enige deelnemer die al zijn partijen wist te winnen was de winnaar van de C-categorie, Eric Starmans. Een buitengewoon knappe prestatie in een zwaar deelnemersveld. De gecombineerde categorieën E,F,G en H gaven een heel spannende strijd te zien. De deelnemers hielden elkaar zo goed in evenwicht, dat diverse spelers op een gedeelde eerste plaats eindigden. Na vergelijking van weerstandspunten, bleek Jelmar Klinkenberg de E groep te hebben gewonnen. Matei Govoreanu won de F-groep en de groepen G en H waren een prooi voor respectievelijk David Lel en Philip Dell. Het evenement telde mee voor de Jeugd Grand Prix cyclus van de Limburgse Schaakbond. Deze wordt gevormd door een cluster van vijf toernooien, die gedurende het seizoen plaats hebben. Het eerstvolgende toernooi is op 11 maart in Venlo.

REAGEREN?
VANGOOL.HENK@GMAIL.COM

SCHAKEN

Lopers van ongelijke kleur

De algemene opinie binnen de schaaksport is dat lopers van ongelijke kleur in het eindspel de remisemarge sterk vergroten. De KNSB wedstrijd Venlo – UVS toonde aan dat het allemaal niet zo eenvoudig ligt. Daar werden twee ongelijke loper-eindspelen tot winst gevoerd.

Door Henk van Gool

Wanneer de ene speler een loper heeft van de witte velden en de andere speler een loper van de zwarte velden zegt men dat de spelers velden zegt men dat de spelers lopers bezitten van ongelijke kleur. In een partij waarin een eindspel is bereikt waarbij beide spelers alleen nog maar pionnen en een loper van ongelijke kleur bezitten is het doorgaans moeilijk voor één van de spelers om nog te winnen.

Daar zijn een paar zaken debet aan. Zo kunnen beide spelers hun pionnen op de kleur van hun eigen loper zetten. Omdat de andere speler zijn loper op de andere kleur heeft staan, kan hij die pionnen nooit aanvallen met zijn loper. Materiaalwinst wordt daardoor moeilijk. Tevens hebben beide spelers de macht over een veldkleur. De speler met de witveldige loper domineert de witte velden, de speler met de zwartveldige loper heerst over de zwarte velden. Daardoor wordt het vaak moeilijk om met pionnen over te steken. Je kunt ze immers onvoldoende ondersteunen op de veldkleur waarop je tegenstander domineert. Soms is een voorsprong van zelfs drie pionnen dan nog niet genoeg om de partij te winnen. Simpelweg omdat je tegenstander jouw pionnen kan blokkeren op de velden waar hij de macht heeft

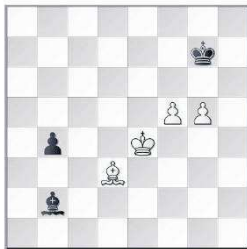

Diagram 1.

of desnoeds zijn loper tegen een aantal pionnen kan offeren om een remisestelling te bereiken. Om dan toch de partij te kunnen winnen moet de stelling specifieke kenmerken bezitten. Zaken als blokkade, zetdwang, pionnenspreiding en stukkenactiviteit kunnen dan een doorslaggevende rol spelen.

Zie diagram 1 uit de partij Van Rijn – Busch. De witte pionnen willen graag naar de overkant. Daartoe moeten ze echter de diagonaal a1-h8 oversteken. Die diagonaal wordt

Diagram 2.

echter beheerst door de zwarte loper, terwijl de zwarte koning klaar staat om de pionnen tegen te houden. 60.g6 werkt niet voor wit, omdat hij dan veld f6 niet meer controleert. Zijn pionnen worden dan effectief geblokkeerd. 60.f6+ gaat momenteel ook niet. Het loperoffer 60...Lxf6 verzekeert zwart dan van remise. Wit kan proberen met de koning naar e6 te lopen, maar na 60.Kd5,Lc1 61.f6+Kf7 verliest wit een pion en is het remise. Om die reden dacht Busch dat meteen 59...Lc1? kon, maar nu staat de

witte koning te dicht bij zijn g-pion. 60.f6+! 60...Kg6 (60...Kf7 61.Kf5!) 61.Kf3+L,Kf7 De ver opgerukte f-pion verhindert nu 61...Kxg5. Na 62.f7 kan de zwarte loper namelijk niet op tijd veld f8 controleren. 62.Kg4,b3 63.Kf5,Kf8 64.g6 en wit won.

Zie diagram 2 uit de partij Sielecki – Span. Wit staat een pion vóór maar momenteel kunnen zowel de a-pion als de e-pion niet oversteken. Door de specifieke kenmerken van de stelling (verspreide pionnen en een witte koning die de zwarte stelling is binnen gedrongen) kan wit via zetdwang toch verder komen. Zwart aan zet moet één van wits pionnen doorgang verlenen: 46...Lb4 47.e5+,Ke7 48.Lc4,Lc3 49.e6 Zonder h- en g-pionnen zou de partij remise zijn, maar nu dreigt wit op de koningsvleugel een derde vrijpion te maken. Dat kunnen de zwarte koning en loper niet meer bolwerken. 49...Kd6 50.Kg6,La5 51.Kf7! en zwart gaf op.

REAGEREN?
VANGOOL.HENK@GMAIL.COM